

Cvičenie I.

Úvodné informácie, Ekónómia, Vedecký prístup

Úvodné informácie k štúdiu - cvičenia

- 2 semestrálne písomky (25 b, v 7. a 11. týždni, cvičebnica)
- Aktivita (max 10 b za semester, prezentácie, iné)

Prezentácie: na vybraté témy, zaslať 2 dni pred prezentáciou, 2 b

POZOR: Body za aktivitu len do 2. semestrálnej písomky!

- Podmienka účasti na skúške: min. 30 b
  - Podmienka účasti na predtermíne: min 40 b
-

Ekonomía

Ekonomía

Ekonomía

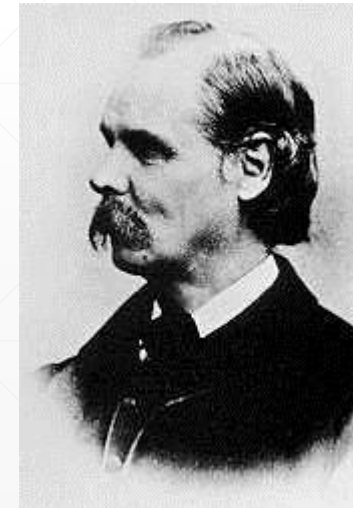

Adam Smith

- Položil základ ekonómie ako vedy
- „Pojednanie o podstate a pôvode bohatstva národov“ (1776)

Alfred Marshall

- Zaviedol názov „Economics“ (1890)
- Z gréckeho „oikos“ (dom) a „nomos“ (zákon)

Ekonomía

„Ekonomía je veda o tom, ako spoločnosť využíva vzácne zdroje na výrobu užitočných tovarov a ako ich rozdeľuje medzi členov spoločnosti na spotrebu.“

Ekonomía vs. Ekonomika

Ekonomía

- = ekonomická teória
- = veda o ekonomike

Ekonomika

- = národné hospodárstvo
  - = ekonomická (hospodárska)prax
-

Ekonomía – spoločenská veda

POJMY

- **Pomenovanie ekonomických javov**
- *Inflácia*
- *Dopyt, ponuka*
- *Potreby, statky*
- *Export, Import*
- *Devalvácia, deprecácia...*

VEDECKÉ VÝROKY

- **Overiteľné výroky**
- **Všeobecná platnosť**
- *Miera nezamestnanosti na Slovensku sa v druhom štvrtroku roka 2017 medziročne znížila o 1,5 percentuálneho bodu na 8,1 %.*
- *Hrubý domáci produkt vzrástol v 2. štvrtroku 2017 o 0,8% medzikvartálne, čo je v súlade s očakávaniami prognózy NBS.*

HODNOTOVÉ SÚDY

- **Subjektívne postoje**
- **Názory na ekonomické javy a realitu**
  - **Normatívne HS**
  - **Imperatívne HS**
- *Podľa môjho názoru by mala ECB znižovať úrokové sadzby.*

Pozitívna vs. Normatívna ekonómia

Pozitívna ekonómia

- Ekonomické javy také aké sú
- Fakty, vzťahy, správanie sa ekonomického systému
- Využíva vedecké výroky

Normatívna ekonómia

- Aká by mala byť ekonomická realita
- Vychádza z pozitívnej ekonómie
- Využíva hodnotové súdy

Podľa toho či prevládajú
hodnotové súdy alebo
vedecké výroky

Zložky ekonómie *podľa zamerania ekonomickej vedy*

Dejiny ekonomického myslenia

- Vývoj názorov na ekonomické javy a procesy
- **„čo bolo“ – „prečo tomu tak bolo“**

Teória národného hospodárstva

- Analyzuje podstatu fungovania národného hospodárstva
- Formuluje zákony a zákonitosti hospodárskeho vývoja
- **„čo je“ – „prečo tomu tak je“**

Teória národohospodárskej politiky

- Stanovuje ciele a identifikuje nástroje, prístupy a opatrenia na ich dosiahnutie
- **„čo môže byť“ – „ako to dosiahnuť“**

Zložky ekonómie *podľa typu problémov*

Mikroekonómia

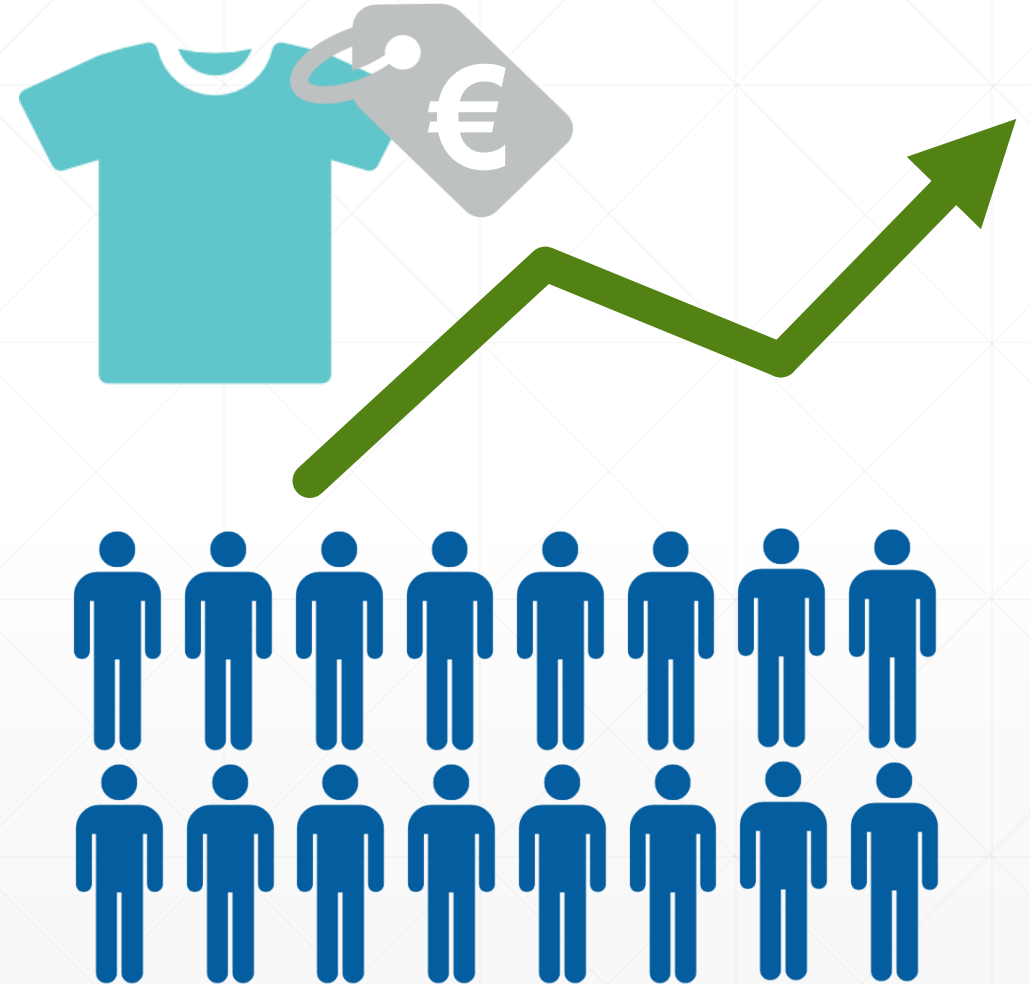
- „mikros“ - malý
- Správanie sa a proces rozhodovania hospodárskych subjektov

Zložky ekonómie *podľa typu problémov*

Mikroekonómia

- „mikros“ - malý
- Správanie sa a proces rozhodovania hospodárskych subjektov
- Vysvetľuje:
  - Proces tvorby cien tovarov
  - Vzťah ponuky a dopytu na jednotlivých trhoch

Zložky ekonómie *podľa typu problémov*

Makroekonómia

- „makros“ - veľký
- Fungovanie ekonomiky ako celku (národného hospodárstva)
- Študuje výkonnosť ekonomiky
- Identifikuje faktory ovplyvňujúce javy ako nezamestnanosť, inflácia, zadĺženosť, výstup ekonomiky a pod.

Ekonomía

Vedecký prístup ku koncipovaniu ekonomickej teórie

Princípy

Kauzálny princíp: príčina - následok

- Poznanie príčiny negatívnych javov (inflácia, deficit, štátna zadlženosť)
- Omyl „post hoc“ – časová následnosť nemusí znamenať príčinnú závislosť

Systemový princíp: časť - celok

- Celok je zložený z jednotlivých častí
- Predpoklad lepšieho pochopenia celku je skúmanie častí
- Omyl „klam kompozície“ – nesprávne usudzovanie z časti na celok

Princíp účelovosti: cieľ - účel

- Stanovenie cieľov ekonomických subjektov je účelové
  - Stanovený cieľ potom ovplyvňuje aj správanie subjektov
  - Problémom je subjektívnosť
-

Metódy

- Algoritmus postupov smerujúcich k dosahovaniu cieľov
- Poznávanie nových javov a hľadanie odpovedí na ekonomické problémy

Zásada CETERIS PARIBUS

Ceteris paribus = ostatné premenné nezmenené (OPN)

Referáty:

- Historický náčrt vývoja ekonomického myslenia – okrem klasickej ekonómie, 2. týždeň
  - Historický náčrt vývoja ekonomického myslenia – Klasická ekonómia, 2. týždeň
  - *Národné hospodárstvo – podstata, historický vývoj, štruktúra NH*
  - *Krivka produkčných možností, Zákon klesajúcich výnosov*
-